

Asia: VN/18653/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain sekä verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finnwatch kiittää mahdollisuudesta lausua valtiovarainministeriölle digioperaattoreiden tiedonantovelvollisuuksiin esitetyistä muutoksista.

Finnwatchilla ei ollut annetussa aikataulussa mahdollisuutta tutustua esitysluonnoksen yksityiskohtiin, joten lausumme aiheesta vain ylätasolla. Tiivistetysti Finnwatch pitää kannatettavana ilmoitusvelvollisuuteen esitettyjä laajennuksia.

Esityksellä laajennetaan alustatoimijoiden raportointivelvollisuuksia

Alustatoimijat ovat nykyisellään DAC7-direktiiviin perustuen velvoitettuja raporttoimaan EU-maiden verohallinnoille tietyistä alustan kautta toteutetuista toimista silloin, kun joko myyjä tai myyjän vuokraama asuin- tai liikehuoneisto, pysäköintipaikka tai kiinteä omaisuus sijaitsee EU-maassa. Raportoitavia toimia ovat tavaroiden ja henkilökohtaisten palvelujen myynti sekä asuin- ja liikehuoneistojen, pysäköintipaikkojen, kiinteän omaisuuden ja liikennevälineiden vuokraus.

Nyt lausuntokierroksella olevalla hallituksen esitysluonnoksella raportointivelvollisuus ulotetaan koskemaan myös muissa DPI-sopimuksen aktivoineissa maissa asuvia myyjiä tai sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa tai kiinteää omaisuutta. DPI-sopimus on alustojen kautta saatujen tulojen automaattista tietojenvaihtoa koskeva OECD:n monenkeskinen sopimus, ja sen on tällä hetkellä allekirjoittanut 29 lainkäyttöaluetta. Näistä suurin osa on EU-maita, joiden kanssa tietoja vaihdetaan jo nykyisellään. Lakimuutokset ovat kuitenkin tarpeen DPI-sopimuksen soveltamisen

aloittamiseksi ja tietojen vaihtamiseksi muiden sopimuksen aktivoineiden kanssa. Lisäksi lienee oletettavaa, että DPI-sopimuksen allekirjoittajamäärä kasvaa tulevaisuudessa.

Jatkossa DPI-sopimukseen perustuva tietojenvaihto tulee parantamaan Verohallinnon tiedonsaantia niistä tuloista, joita Suomessa verovelvolliset saavat ulkomaisten alustojen kautta. Sekä DPI-sopimukselle että nyt esitetylle lainsäädännölle on siis hyvät perusteet.

Sanktioiden kehittämisessä edettävä ripeästi

Mikäli alustaoperaattori laiminlyö raportointivelvoitteitaan, sovelletaan tähän verotusmenettelylain 22 a §:n mukaisia laiminlyöntimaksuja. Laiminlyöntimaksun suuruus vaihtelee laiminlyönnin vakavuuden mukaan ja on enintään 15 000 euroa. On selvää, ettei tällainen sanktiotasoa täytä EU-oikeudellisille sanktioille asetettuja vaatimuksia sanktioiden oikeasuhtaisuudesta, tehokkuudesta ja varoittavuudesta. Sanktiotasoa tulisi nostaa selkeästi nykytasosta, jotta edellä mainittujen kriteerien voidaan katsoa täyttyvän.

Sanktioinnin kehittämisestä onkin linjattu vuodet 2024–2027 kattavassa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmassa. Tässä yhteydessä on tarkoitus muun muassa korottaa sivullisilmoittajan laiminlyöntimaksun euromääräistä ylärajaa. Lisäksi samalla tullaan arvioimaan laiminlyöntimaksun määräämistä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 11 §:n mukaisissa lähdeveron palautuksissa silloin, kun palautushakemukset ovat perusteettomia. Näille toimille on perusteltu tarve ja sanktioinnin kehittämishankkeessa tulisikin edetä mahdollisimman ripeästi.

Hietanen Saara
Finnwatch ry